

Van onze correspondent
ZWOLLE — "We hebben gewoon een flink stuk grasveld tussen de flats omgeploegd en er volkstuinten van gemaakt. Al die kunstmatige plantsoenen uit de jaren zestig, met rozenperkjes en enorme grasvlakten, daar moeten we van af. Nu kunnen de mensen zo uit hun flat hun eigen groenten kweken. En in andere wijken kunnen de mensen zelf schapen en kippen en geiten houden op de gemeentelijke gazons. Dat gaat ver- schrikkelijk leuk. Dan zie je dat iedereen ineens vreselijk betrokken is bij de natuur."

Directeur G. Mostert van de Zwol- se plantsoendienst is een man die niets liever ziet dan dat zijn stadge- noten lekker staan te schoffelen in het openbaar groen. Van de nette ga- zons en de perkjes vol afrikaantjes mogen ze van hem een tuin vol "onkruid" maken. De resultaten van zijn zending zijn zo langzamerhand te zien in Zwolle, waar de gemeente- lijke kwekerij geen keurige perk- plantjes, maar zaad van "wilde plan- ten" aflevert aan wie voor zijn deur eens wat anders wil zien dan sym- metrisch gesnoeid struweel dat op geen enkele manier thuishoort in het landschap dat de IJsselstad omringt.

Het liefst zou Mostert, zelf een late bekeerling die vroeger als directeur plantsoenen nog bordjes "Verboden het gazon te betreden" langs de strak afgestoken borders liet zetten, zoveel mogelijk IJsselvalli de stad binnen halen. Meidoorn en vlier en bossen schermbloemen in plaats van het ge- kweekte standaardspul uit de geijkte stadsplantsoentjes.

Plantsoendienst Zwolle ploegt gazons tussen flats om

Afrikaantjes moeten wijken voor konijnen en groente

"Dat is groen waar je naar mag kij- ken en niet mag aankomen en daar heb je niks aan als je de mensen weer zelf wat verantwoordelijkheid wil geven voor de natuur in de stad. Nu zie je nog vaak: "Dit is van mij, en dat daar is van de gemeente, dat mag wel ka- pot". Nou, het is te merken, daar waar de wijk zelf bomen en planten heeft gezet is de sociale controle ineens veel groter. Daar wordt veel minder vernield." Zo verruizen in Zwolle tussen de flats steeds meer vierde dierenwei in voorbereiding. "Eigenlijk niets nieuws, in de mid- deleeuwen kenden de dorpen ook al de schaarweiden waar je je vee kon inscharen. Nu hou je ze natuurlijk voor de lol en omdat het voor de kin- deren erg leerzaam is. Maar veel verschil is er verder niet. Als je een- maal zo'n idee lanceert blijkt er ineens enorm veel animo voor te zijn. Er is zelfs iemand die er speciaal een ezeltje voor heeft gekocht. De dieren verzorgen ze zelf, de wei en de om- rastering wordt door de gemeente ter beschikking gesteld."

Uitgangspunt van directeur Mostert is dat natuurbehoed begint

bij de eigen voorkeur. In Zwolle bete- kent dat in drukbevolkte oudbouw- wijken het wegbreken van een stoep- tegel om er plantjes in te zetten, of het zaaien van wilde planten rond de bomen, in de zg. "boomspiegels". De gemeente kweekt er zaad voor, gratis af te halen, en geeft alle mogelijke voorlichting. Als de buurt het ook (zelf) onderhoudt is het meegenomen. "Daar maak je gewoon afspraken over. Het kan bijvoorbeeld zijn dat in de vakanties niemand naar de per- ken omkijkt. Dan doen wij het weer. Grote gazons en andere stukken die de wijk niet kan doen vallen onder het beheer van de gemeente. Voort- durende controle en begeleiding is nodig, dat is het verschil met Le Royi die in een paar plaatsen de bewoners hun gang liet gaan. Dat was vaak zo grootschalig dat er niets van terecht kwam."

Aan het houden van dieren worden overigens wel voorwaarden gesteld. Mannetjes mogen er zelden bij en tweemaal per jaar komt de dieren- arts. "Bovendien kan je niet alle soorten dieren houden in dezelfde wei. De konijnen zitten in hokken, anders worden ze gestolen. Verder

gaat het prima, al is er af en toe toch wel eens een schaaap zoek, maar dat is een risico dat je moet nemen," al- dus de heer Mostert. Vooral voor kin- deren betekent de nieuwe manier van omgaan met het openbaar groen een waar avontuur. Niet alleen in de dierenwei, maar ook in de wilde bo- schages die overal ontstaan, kunnen ze zich heerlijk uitleven. "En de ou- ders zitten ondertussen tussen hun eigen groente vlakbij de flat. Ook daar is toezicht, dat regelt de biologi- sche tuinbouwvereniging. Spuiten is in Zwolle al sinds een tijd vrijwel ta- boe, dus mag het ook in de volkstuintjes niet. Maar er wordt een goede voorlichting gegeven hoe je dan wel insecten en ander ongedier- te buiten kan houden."

Ook in wijken waar geen tuintjes mogelijk zijn maar alleen wat boom- pijes en planten geeft de plantsoenen- dienst voorlichting. Ook geeft men er fiets- en hondpeepbestendige boom- pijes bij. In nieuwe wijken wordt niets geplant voor de bewoners er zijn. "Daar bespreken we samen wat er moet komen. We maken er wel eerst een plan voor, want zoiets verzinnen is niet ieders werk, maar de nieu- wkomers kunnen er van alles aan veranderen. Maar ook daar hebben wilde planten de voorkeur." Een voorkeur die eigenlijk ook een beetje wordt opgedrongen? Mostert: "Och, nee. Kijk, ik zelf ben er al doende achtergekomen dat we met z'n allen fout bezig waren. En daar hebben we nou natuureducatie voor. Zelf doen in combinatie met een heleboel voor- lichteing."